

Maden işletme ruhsatının ticaret şirketine sermaye olarak konulmasının Gelir Vergisi, Katma Değer Vergisi, Damga Vergisi Kanunları yönünden değerlendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	61504625-14760/8401-8
Tarih	04.03.2014

T.C.

KÜTAHYA VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 61504625-14760/8401-8

04/03/2014

Konu : Maden işletme ruhsatının ticaret şirketine sermaye olarak konulmasının Gelir Vergisi, Katma Değer Vergisi, Damga Vergisi Kanunları yönünden değerlendirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Defterdarlığımız ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... T.C. kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü II-a Grubu Bazalt İşletme Ruhsatını ... Ltd. Şti. ünvanlı firmadan 04.10.2008 tarihinde 50.000 TL + KDV bedelle devraldığınız, kayıtlarınızda 5 yıldan beri bedeli 50.000 TL olarak görünen söz konusu ruhsatı Ticaret Mahkemesine değer tespiti yaptırıp % 70 hissesine sahip olduğunuz ... Ltd. Şti.'ne sermaye olarak koymak istediğiniz belirtilerek, söz konusu devir ve değerleme işlemi hakkında GV, KDV ve Damga Vergisi açısından görüş talep edilmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 313 üncü maddesinde "İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.

...

Değeri 800-TL'yi aşmayan peştemallıklar ile işletmede kullanılan ve değeri 800-TL'yi aşmayan alet, edevat, mefruşat ve demirbaşlar amortismanına tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider yazılabilir. İktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde bu had topluca dikkate alınır." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanunun 328 inci maddesinde ise, amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin satılması halinde alınan bedel ile bunların envanter defterinde kayıtlı değerleri arasındaki farkın kar ve zarar hesabına geçirileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, mezkûr Kanunun 5024 sayılı Kanunla yeniden düzenlenen mükerrer 298 inci maddesinde enflasyon düzeltmesi müessesesi ihdas edilerek yeniden değerlendirme uygulaması kaldırılmıştır. Söz konusu mükerrer 298 inci maddenin A fıkrasında; mali tablolarda yer alan parasal olmayan kıymetlerin bu madde hükümlerine göre enflasyon düzeltmesine tabi tutulacağı; enflasyon düzeltmelerinin, ilgili kıymetlere ait fark hesaplarına ve enflasyon düzeltme hesabına kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla, Kanunun mükerrer 298 inci maddesinde yer alan şartları haiz mükellefler enflasyon düzeltmesi haricinde başka bir değerlendirme işlemi yapamayacaklardır. Bu nedenle, işletmenize ait maden işletme ruhsatının bilanço değerine herhangi bir şekilde yeniden değerlendirme yaptırılması halinde bu işlemin vergi usul mevzuatı açısından değerlendirme işlemi olarak kabul edilmesi mümkün değildir. Şirketinizin aktifinde yer alan maden işletme ruhsatı değerinin Asliye Ticaret Mahkemesi veya gayrimenkul değerlendirme şirketlerince vb. şekilde yeniden tespit edilmesi halinde ortaya çıkan farkların bilançonun dipnotlarında sadece bilgi amaçlı gösterilmesi mümkün bulunmaktadır.

Dolayısıyla, aktifinizde maliyet bedeli ile kayıtlı maden işletme ruhsatının değerinin Asliye Ticaret Mahkemesi veya gayrimenkul değerlendirme şirketlerince vb. şekilde yeniden tespit edilmesi halinde ortaya çıkan değerlerin değerlemede dikkate alınması mümkün bulunmayıp, söz konusu maden işletme ruhsatının elden çıkarılması halinde satış bedeli ile net defter değeri arasındaki farkın kar veya zarar olarak defter kayıtlarına intikal ettirilmesi gerekmektedir.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

Bilindiği üzere, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Gayrimenkul Sermaye İradının Tarifi" başlıklı 70 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bent hükmü uyarınca arama, **işletme** ve imtiyaz hakları ve **ruhsatlarının** sahipleri, mutasarrıfları, zilyedleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratlar gayrimenkul sermaye iradıdır.

Aynı Kanunun Mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde, 70 inci maddenin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yazılı hakların (ihtira beratları hariç) elden çıkarılmasından doğan kazançların değer artışı kazancı olduğu hüküm altına alınırken müteakip ikinci ve dördüncü fıkralarında ise;

"Bu maddede geçen "elden çıkarma" deyimini yukarıda yazılı mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, **ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını** ifade eder.

Faaliyetine devam eden ticarî bir işletmenin kısmen veya tamamen satılmasından veya ticarî işletmeye dahil amortismanla tâbi iktisadî kıymetlerle birinci fıkrada yazılı hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar ticarî kazanç sayılır ve bunlara ticarî kazanç hakkındaki hükümler uygulanır."

hükümlerine yer verilmiştir.

Bu çerçevede; tarafınıza ait olan ... ruhsat numaralı II-a Grubu İşletme Ruhsatının % 70 hissesine sahip olduğunuz ... Ltd. Şti.'ne sermaye olarak konulması işleminin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinin son fıkrası hükmüne istinaden ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu, 17/4-r maddesinde ise kurumların aktifinde veya belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerin KDV'den istisna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla, tarafınıza ait olan ... ruhsat numaralı II-a Grubu İşletme Ruhsatının ticari şirkete sermaye olarak konulması amacıyla elden çıkarılması işlemi Katma Değer Vergisi Kanununun 17/4-r maddesi kapsamına girmediğinden genel oranda KDV'nin hesaplanması gerekmektedir.

DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 9 uncu maddesinde, bu Kanuna ekli (2) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisinden müstesna olduğu hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (16) numaralı fıkrasında, anonim, eshamlı komandit ve limited şirketler ile yatırım fonlarının kuruluşlarına, sermaye artırımlarına ve süre uzatımlarına ilişkin olarak düzenlenen kağıtların damga vergisinden istisna olduğu hükmü yer almaktadır.

Buna göre, tarafınıza ait ... ruhsat numaralı II-a Grubu İşletme Ruhsatının, % 70 hissesine sahip olduğunuz ... Ltd. Şti.'ne sermaye olarak konulması halinde, sermaye artırımına ilişkin düzenlenecek kağıtların 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun IV/16 fıkrası uyarınca damga vergisinden istisna edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026